

οὐδ' ἀποδέξασθαι δι' ἀρετέρον, οὐδ' ἐφίλους, ἅπιν ἐκότερος ἐκείνῳ φιλότης, καὶ πσεύδῃ. οἱ δὲ ταχέως τὰ φιλιὰ πρὸς ἀλλήλους ποιοῦντες, βουλοῦνται μὲρ φίλοι εἶναι, εἰσὶ δὲ, εἰ μὴ καὶ φιλιῶν, καὶ πῦρ ἴσασσι, βέλῃσι μὲρ ἐν ταχέει γίνεται φιλίας, φιλία δὲ οὐ.

Κεφάλαιον 6.

A ἴτη μὲρ οὐ καὶ κατὰ τὸν χρόνον, καὶ κατὰ λοιπὰ τελεία εἶναι, καὶ κατὰ πᾶν ταῦτα γίνεται, καὶ ὁμοίᾳ ἐκείνῳ παρ' ἐκότερου ὅπερ εἰ τοῖς φίλοις ἐπαρῆναι. Ἡ δὲ διὰ τὸ ἡδὺ, ὁμοίωμα ταύτης ἔχει καὶ γὰρ οἱ ἀγαθοὶ, ἢ εἰς ἀλλήλους, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ διὰ τὸ χεῖριμον καὶ γὰρ τοιοῦτοι ἀλλήλους οἱ ἀγαθοὶ, μέλῃσι δὲ καὶ ἐν τοῦτοις αἱ φιλίαι διακρίσονται, ὅταν τὸ ἴσον γίνῃται παρ' ἀλλήλων, εἴ ἡδονὴ καὶ μὴ μόνον οὕτως, ἀλλὰ καὶ ἄπο τῆ ἀντιθέσεως τοῖς βλαπείοις, καὶ μὴ ὡς ἐκείνῃ καὶ ἐραυῶν οὐ γὰρ ὅτι τοῖς ἀποδοῦναι οὐ τοῖς, ἀλλ' ὁ μὲρ ἐρᾶν ἐκείνου, ὃ δὲ δευτερεύοντος ἐπὶ τὸ ἐραυῶν κηρύσσεται δὲ τῆς ἄρας, ἐνίοτε καὶ ἡ φιλία λήγει· τῷ μὲρ γὰρ, καὶ ἐστὶν ἡ ὄψις ἡ δὲ εἰς τὸ δὲ οὐ γίνεται ἡ δευτερεύοντος. πολλοὶ δ' αὖ διακρίσονται ἐν ἐκείνῃ συμπεθείας τὰ ἡδονήσων, ὁμοίως εἶντες, οἱ δὲ μὴ τὸ ἡδὺ ἀντικαταλαμβάνοντες, ἀλλὰ τὸ χεῖριμον ἐν τοῖς ἐραυῶν, καὶ εἰσὶν ἡ πῶν φίλοι, καὶ διακρίσονται οἱ δὲ διὰ τὸ χεῖριμον ὄντες φίλοι, ἀμὰ τῷ συμφέροντι διακρίσονται. οὐ γὰρ ἀλλήλων ἴσων φίλοι, ἀλλὰ τῶν λιστελοῦν. εἴ ἡδονὴ μὲρ οὐ καὶ διὰ τὸ χεῖριμον, καὶ φαύλοις ἐνδεχεται φίλοις ἀλλήλους εἶναι, καὶ ἐπεικέως φαύλοις, καὶ μὴ εἰς τὸν ὅποιον οὐ δὲ ἀντοῖς εἴ δὲ ἄλλον ὅτι μόνους εἶναι ἀγαθοῖς· οἱ γὰρ κακοὶ οὐ χεῖριμον εἰσὶν, εἰ μὴ πρὸς φίλους γίνονται. καὶ μόνον δὲ ἡ πῶν ἀγαθῶν φιλία ἀδιάβλητος εἶναι. οὐ γὰρ ῥάδιον οὐδὲν πσεύσασθαι ἀπὸ τῆς ἐν πολλῷ χρόνῳ ἐπὶ ἀντιθέσεως δευτερεύοντος, καὶ τὸ πσεύσασθαι ἐν τοῦτοις, καὶ τὸ μὴ εἶναι ἀδύνατον, καὶ ὅσα ἄλλα ἐν τῇ ὡς ἀληθῶς φιλία ἀξιοῦνται. ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις οὐδὲν καλοῦς γίνεσθαι τὰ τοιαῦτα ἐπεὶ οὐδ' οἱ ἀνδραποὶ λέγουσι φίλοις καὶ εἶναι διὰ τὸ χεῖριμον, ὡσπερ αἱ πόλεις δουλοῦσι γὰρ αἱ συμμαχίαι τῆς πόλεως χεῖριμον ἐκείνῃ τῶν συμφέροντος· καὶ εἶναι δὲ ἡδονὴ ἀλλήλους ἐπὶ τῶν, ὡσπερ οἱ παῖδες.

neque prius sese admittant, sintque inter se amici, quam alter alteri amabilis & videatur esse, & credatur. Qui autem citò sese gerunt amici inter se, volunt illi quidem esse amici: sed non sunt tamen, nisi quoque & amabiles sint, & se esse non ignorent, ac voluntas quidem amicitia verox est, amicitia minime.

CAPVT V.

B Hæc igitur & tempore & reliquis perfectæ est: ex omnibusque his existit: si nullique utriusque ab utroque est: id quod inesse amicis necesse est. At verò quæ ob iucundum existit amicitia, huius similitudinem habet: nam boni iucundi inter se sunt: simili modo quoque qui ob utilitatem amant: quippe cum boni quoque tales erga se mutuo sint. Maximè autem inter hos etiam amicitia tunc perdurant, cum æqualitas ab utrisque mutuo exhibetur, ut voluptas: neque tantummodo ita, verum etiam ab eodem, ut urbanis: sed non ut amatori & amato. hi enim non isdem oblectantur: sed alter amore illius alter obsequiis amatoris gaudet, quo fit, ut desinente ætatis flore, quandoque etiam amicitia ipsa desinat: quippe cum alteri facies non amplius iucunda sit, alteri obsequium non præstetur. Multi autem permanent, si pares moribus cum sint, ex consuetudine mores dilexerunt, at qui non iucunditate in amatoriis rebus, sed utilitatem compensant, ij minus & amant, & perseverant. Qui verò ob utilitatem sunt amici, vna cum utilitate dissoluntur: nam non sui mutuo erant amici, sed utilitatis. Atque ob voluptatem quidem & utilitatem & pravi inter se, & boni erga pravi, & neuter erga qualemcumque esse amicus potest: per se ipsos non nisi bonos esse manifestum est. pravi enim, nisi utilitas aliqua intercedat, mutua consuetudine non oblectantur. solâque est honorum amicitia, in qua nullus calumniæ locus pateat. non enim facile cuiquam de eo credunt, qui longo tempore ab ipsis fuerit probatus, & credere in his, est, & nulla iniuria se mutuo afficere: & quicquid demum in vera amicitia esse censetur. In aliis verò societatibus nihil verat, quo minus talia existant. nam cum homines eos quoque amicos vocent, qui ob utilitatem sunt amici, ut civitates: confederationes enim inter civitates fieri utilitatis causa videntur: & eos qui ob voluptatem se mutuo diligunt, ut pueri: fortasse tales homines dicere amicos nos quoque debemus: